1856. N°. 118.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 3 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 2 October.

Op het Damplein der Hoofdstad prijkt thans het gedenkteeken aan den volksgeest en het leger van Nederland in de jaren 1830 en 1831, door de Vereeniging van 't Metalen kruis opgerigt, opdat het nageslacht den moed en trouw en opoffering dier dagen voor Vaderland en Oranje, in eere moge houden.

Ook uit vroegere tijden, uit die dagen van wier benaauwdheid het nakroost zich bijna geen denkbeeld kan vormen, leeft nog menige herinnering, bestaat nog menig gedenkteeken aan die bloedige tafereelen uit den tachtigjarigen strijd met Spanje, die te midden der akeligheid toch aantrekkelijk zijn, omdat ze schitteren door den moed en volharding der vaderen.

Zoo prijkt in de geschiedenis des Vaderlands het bang beleg dezer stad in 1574 en het blij ontzet op den 3den October van dat jaar, een dag welks jaarlijksche gedachtenisviering sedert dien tijd, als tot een onvergankelijk gedenkteeken dient van den bangen strijd voor het kostelijkste goed, de vrijheid van den menschelijken geest.

Morgen wordt die dag weder herdacht, die merkwaardige uitredding onzer stad uit eenen nood, welke ongeveer een derde harer toenmalige bevolking (haar toen veel kleiner omtrek bevatte ruim 16,000 zielen) door pest en hongersnood had zien vallen; terwijl de overgeblevenen sidderden bij het denkbeeld der vreeselijke jammeren, die haar bij inname der stad door plundering en moord stonden te wachten.

Dat dreigend gevaar week, op 't oogenblik toen het bijna onvermijdelijk scheen, en de uitredding besliste tevens aanvankelijk het lot des vaderlands. Zij besliste of Nederland een land van vrijheid en vooruitgang zou wezen, dan of het als Spanje het licht zou weren, om in de duisternis der onkunde, den bloei des lands te zien verwelken, om Nederland te zien vervallen, zooals Spanje van zijne grootheid en aanzien verviel, tot een droevig maar waarschuwend voorbeeld, hoe het weren van licht en kennis, het gewelddadig onderdrukken van redelijke vrijheid, een volk doet verkwijnen en ten ondergang leidt.

Zoo is er dan wel reden tot blijdschap en dankbare herinnering in ons gezegend land, aan den moed en de volharding der vaderen, die den strijd tot verkrijging en bevestiging van burgerlijke en godsdienstige vrijheid niet opgaven, tot dat zij met opoffering van goed en bloed, haar onder Gods zegen hadden mogen verwerven. Dat wij dan even als de menigte te Amsterdam bij de inwijding van het gedenkteeken van 't Metalen Kruis, ons eendragtig verblijden, als kinderen van 't zelfde vaderland, ons verheugende in de onschatbare vruchten van den zegepraal der vaderen op onderdrukking en geweld, waarvan wij hier in de Hoogeschool zulk een heerlijk, zulk een vruchtbaar gedenkteeken mogen aanschouwen.

Waait dan vrij uit, vrolijke vlaggen, zinnebeelden van vreugde en vrijheid, en zeggen wij met een' onzer uitstekendste vaderlandsche dichters:

> O dag van roem, o dag van zegen,
> O feestdag van het vaderland!
> Eens klonk u 't vrolijk welkom tegen,
> De vrijheid, aan haar druk ontstegen,
> Bood eenmaal u de blijde hand;
> Toen 't afgestreden Leyden zwichtte,
> Geen ster den nacht van nood verlichtte,
> Toen reest ge, en 't Vaderland herrees!
> De storm joeg langs de hemeltransen,
> Het wolkgevaarte voort, dat, over Valdez schansen,
> Den dappren Zeeuw den heirtocht wees: —
> Gij reest, bij 't afgebeden loeien
> Der winden! ziet! de wat'ren groeien,
> En bruisen voor de orkanen heen!
> Zij dragen op de ontvoerde baren
> Der vrijheid braafste martelaren,
> En roepen redding uit van duizende gevaren,
> En Leydens rampen zijn geleên! —

— Sedert den 8sten Febr. ll., zijnde de dies natalis onzer Hoogeschool, zijn in het Album Civium Academicorum, de hierna volgende inschrijvingen gedaan:

Godgeleerdheid.	46.
Wis- en Natuurkunde.	2.
Letteren.	1.
Geneeskunde.	30.
Regten.	49.
te zamen.	128.

Hiervan studeren te Leyden:

Godgeleerdheid.	32.
Wis- en Natuurkunde.	2.
Letteren.	1.
Geneeskunde.	20.
Regten.	40.

De overige studeren aan de Athenaea en zijn alhier ingeschreven tot het afleggen der Examina.

— Bij Kon. besluit van 30 Sept., houdende magtiging tot het uitschrijven der 231ste Staatsloterij, is tevens art. 3 van het Kon. besluit van 6 Jan. 1831 gewijzigd, in dien zin, dat reeds dadelijk bij het uitschrijven der loterij ook de prijzen der loten en gedeelten daarvan voor de tweede en volgende weken der vijfde klasse bij het plan der loterij worden vastgesteld.

— Het VIII Hoofdstuk (*Marine*) van de staatsbegrooting voor 1857, is geraamd op eene som van *f* 7,311,634.30.

Uit eene bijlage tot genoemd Hoofdstuk behoorende, blijkt dat de wezenlijke sterkte van 's Rijks zeemagt op den laatsten Julij 1856 was als volgt: linieschepen 1ste kl. 2, 2de kl. 3, fregatten 1ste kl. 3, 2de kl. 8, schroeffregatten 3, kuilkorvetten 4, gladdekskorvetten 2, schroefkorvetten 5, brikken 1ste kl. 7, schoenerbrikken 11, schoeners 4, schroefschoeners 3, raderstoomschepen 17, idem 3, transportschepen 2, kanonneerbooten groot model 44, idem klein model 12, idem, groot model buitens 's Lands 2, roeikanonneerboot 1, instructievaartuigen 2, wachtschepen 3, hostschip 1. Totaal 142, waarvan 60 in dienst, 69 die opgelegd zijn of hersteld worden en 13 in aanbouw. De bemanning bedroeg 6538 koppen en het aantal vuurmonden 690, waaronder 424 zware en 266 ligte.

Het IX Hoofdstuk (*Financiën*) is voorgedragen als volgt: IX *A*. Nat. Schuld, tot een bedrag van *f* 34,174,083, zijnde *f* 914,580.74 minder dan in 1855, ten gevolge van de vermindering door de vernietiging van schuld te weeg gebragt. IX *B*. tot een bedrag van *f* 6,400,668, zijnde ongeveer *f* 100,000 minder dan voor dit jaar was toegestaan.

— De Heer Mr. A. J. Duymaer van Twist, gewezen Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië, is met het schip *Rotterdam*, in goeden welstand te Brouwershaven aangekomen.

— De Heeren van Vlissingen en Co. hebben, ten gevolge van het request van de Heeren van Enthoven en Co., aan de Tweede Kamer gerigt, aangaande de duiten-plaatjes, ook een adres aan die Kamer ingezonden, waarin zij opkomen tegen hetgeen van hen wordt gezegd, als zouden zij thans aan hunne verpligting niet voldoen; daarin wordt ook gezegd, dat eene hoeveelheid van 80,000 Ned. ℔ niet is afgekeurd, maar dat de Regering geweigerd heeft die, op grond van eenige geschillen, te ontvangen. Dadelijk na de in ontvangst neming is men echter weder aan het werk gegaan, en heeft men reeds in de eerste week 26,084 Ned. ℔ duitenplaatjes afgeleverd.

— Aan het Nieuwe Diep is op 28 Sept. het Bremer stoomschip *Aurora* aangekomen, met eene lading runderen naar Londen bestemd. Door stormweder was de machine onklaar geworden en het schip daardoor genoodzaakt aldaar binnen te komen. Meer dan twee derde der lading, die uit 365 runderen en 400 schapen bestond, is dood gestormd, en in 't openbaar verkocht; het was een afgrijselijk gezigt die runderen, verminkt of grootendeels dood. Alles vond gereede koopers, en gedurende eenige dagen zal het publiek aldaar worden onthaald op allerlei soort van goedkoop vleesch.

— In de *Landbouw Cour.* leest men: Door den rijks-veearts Reimers, te Dalen, is een middel tegen de besmettelijke longziekte uitgevonden, dat aanvankelijk doorslaande bewijzen van deugdelijkheid heeft gegeven. Genoemde veearts heeft zich bij Gedep. Staten van Friesland vervoegd, en eenige geneesmiddelen, uit poeders bestaande, hun toegezonden. Jhr. E. D. van Beijma heeft, door Gedep. Staten daartoe uitgenoodigd, de medicijnen laten toedienen aan 5 runderen van den landbouwer H. Stellingwerf, te Oosterwierum, die allen genezen zijn, ofschoon reeds 2 in zóó hevige mate kwijnden, dat men aan hunne herstelling wanhoopte. Bereids worden in andere streken der provincie de proeven herhaald, die, als zij den goeden dunk van het middel bevestigen, gewis eene goudmijn voor de provincie Friesland en voor den verdienstelijken Reimers zullen openen.

— Eerstdaags zal de zitting van de Wetgevende Kamers van het groothertogdom Luxemburg door den Stedehouder, Prins Hendrik der Nederlanden, in persoon plaats hebben. Men is zeer gespannen, om alsdan te vernemen, welke veranderingen in de Grondwet zullen worden voorgesteld; door het regeringsblad is wel eene wijziging der staatsregeling aangekondigd, maar er is niet gezegd waarin die bestaan zal.

— De dienst op den spoorweg van Landen, over Hasselt en Maastricht, naar Aken, is op 1 October geopend. Men kan thans in ruim 8 uren tijds van Maastricht naar Rotterdam, in 9 uren naar 's Gravenhage, in 11 uren naar Amsterdam, in 17 uren naar Hamburg en 17½ uur naar Berlijn reizen.

— Te 's Hertogenbosch is het aan de justitie gelukt, een der grootste boosdoeners van dien omtrek gevangen te nemen. Onlangs werd er onder de gemeente Tilburg inbraak gepleegd, en een brief overhandigd, in welken, onder de grofste bedreigingen van moord en brand, eene som gelds van *f* 1200 werd geëischt, dadelijk te leggen op dezelfde plaats, alwaar de brief gevonden werd, bij welke gelegenheid er door degenen, die de in-

braak pleegden, geschoten en een meisje verwond is, die in dit gevaarvol oogenblik der mannen euvelmoed trotseerde en de dieven op de vlugt joeg. De politie kon die misdadigers tot heden niet achterhalen. Nu echter is, naar het schijnt, hun aanvoerder in verzekerde bewaring en voor de zamenleving onschadelijk. Hij werd door den wakkeren brigade-commandant der marechaussée, Doezie, te Boxtel, en drie manschappen van dit wapen gevangen, en in het bezit van eene voor zijnen stand aanzienlijke geldsom, benevens van verborgen moordtuigen bevonden. Gemelde persoon was reeds vroeger, wegens het schrijven van brandbrieven, tot gevangenisstraf verwezen, en was eerst sedert 6 maanden uit de Ommerschans ontvlugt.

's GRAVENHAGE, 2 October.

Z. M. heeft goedgevonden aan W. C. van den Brandeler eervol ontslag te verleenen als Burgemeester van Noordwijk, en hem te benoemen tot Burgemeester van Brielle. Tot Burgemeester der gemeente Dordrecht is benoemd Dr. M. G. Timmers Verhoeven.

— Tot Ontvangers zijn benoemd: te Alblasserdam, P. Linies, thans te Tubbergen; te Tubbergen, J. G. Oosterbaan, thans te Terheyden; te Terheyden, H. C. van Doorn, thans te Spaarndam.

— Gisteren middag is de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij den Koning toegelaten, tot het aanbieden van het adres in antwoord op de Troonrede. Door Z. M. is op dat adres het volgende geantwoord:

»Mijne Heeren!

»Het adres, Mij door U aangeboden, bevat betuigingen van liefde en gehechtheid aan Mij en Mijn Huis.

»Ik ontvang die met genoegen.

»Het is door de Kamer te regt begrepen, dat de Grondwet door Mij en Mijne Regering met vastheid zal worden gehandhaafd. Van *alle* voorstellen, die Ik Haar ter overweging geef, is het geluk van Mijn dierbaar Volk het doel.

»Dat doel zal vooral met diepen ernst worden beoogd in de regeling der zoo teedere aangelegenheid van het onderwijs."

— Men verneemt dat Z. M. de Koning zich morgen naar het Loo begeven en tot omstreeks het einde der maand aldaar verblijven zal.

— Jhr. Mr. F. L. W. de Kock, Directeur van het Kabinet des Konings, is benoemd tot Commandeur van de Leopolds-orde van Oostenrijk.

— De Minister van Marine zal op morgen geen gehoor verleenen. Z. Exc. is naar het Nieuwe Diep vertrokken, ten einde eene inspectie te houden over het aldaar aan te leggen drooge dok.

— De Minister van Justitie is voornemens, om het gebruik der hulpmarechaussée voor de algemeene of rijkspolicie te staken en deze door uitbreiding der gewone hulpmiddelen, de rijks-veldwachtersdienst, waar daartoe de behoefte zich zal voordoen, te vervangen. Men verwacht eerlang weder eene wetsvoordragt tot herziening der wet betrekkelijk de jagt en visscherij, die voornamelijk vereenvoudiging en besparing van geregtskosten zal op het oog hebben. Reeds heeft de Minister van Justitie zijn wensch te kennen gegeven, dat bij indiening die voordragt spoedig tot wet moge verheven worden. (*Middelb. Cour.*)

— De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft eergisteren zijn tweede diner gegeven, hetgeen, even als het eerste, door verschillende Ministers en leden der Kamer is bijgewoond.

— Gisteren zijn de zittingen van het Provinciaal Kerkbestuur, in het locaal van het departement voor de zaken van de Hervormde en andere Eerediensten aangevangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 1 October.

Bij Kon. besluit is de Leopolds-Orde o. a. verleend aan de Heeren Beckuys Damsté en Bounceret, Consuls te Groningen en te Vlissingen.

— De Erfprins van Toscane is over Ostende naar Engeland vertrokken.

— De groote manufactuur-verwerij van den Heer Moens is afgebrand. Meer dan 200 werklieden zijn daardoor broodeloos. Het is reeds de derde maal binnen eenige jaren, dat deze fabriek door een dusdanig onheil wordt getroffen.

— Bij een juwelier hier ter stede, heeft des nachts inbraak plaats gehad en is eene waarde van 60,000 fr. ontvreemd.

ENGELAND.

LONDEN, 30 September.

De Alderman Finnis, is tot Lord-Mayor voor het volgende jaar verkozen.

— Volgens de *Morn. Post* zijn de staatsinkomsten gedurende het laatste vierendeeljaars met 1,114,288 £ toegenomen, in vergelijking van hetzelfde kwartaal des vorigen jaars.

— Te Dundee is Woensdag ll. een buitengewoon groot koopvaardijschip van stapel geloopen. Het heeft eene lengte van 239 voet, breedte van 40 voet 3 duim en inhoud van 3000 ton; de waarde wordt op nagenoeg ƒ 600,000 geschat.

— Nabij Wicklow in Ierland, is in eene kleiachtige rots weder een klompje zuiver goud ter zwaarte van 2 pond gevonden.

— In de vorige week is een met graan geladen schip, in 48 dagen tijds, uit Chicago (Amerika) te Liverpool aangekomen. De *Times* ziet hierin het begin eener omwenteling in den graanhandel, die voor Groot-Brittannie, maar niet voor de havens van de Zwarte Zee voordeelig zal wezen.

— Gedurende den nacht van Zaturdag op Zondag heeft op de kust van Douvres een vreeselijke storm gewoed, die ook aan den spoorweg groote schade heeft veroorzaakt. Door de hooge zee en den hevigen wind is de paketboot van Calais, de *Ondine*, aan wier boord zich 50 passagiers bevonden, genoodzaakt geworden die te Ramsgate aan wal te zetten.

— Te Leitz, in Schotland, is eene Dame tot 30 dagen gevangenis veroordeeld, omdat zij hare dienstmaagd had geslagen. De Regter betuigde zijn leed, dat hij een Dame die straf moest opleggen; maar dat, wanneer de dienstmaagd hare vrouw had geslagen, hij dan de dienstmaagd tot die straf had moeten veroordeelen.

— Te Greenock in Schotland, de geboorteplaats van James Watt, beroemd door de verbeteringen door hem aan de stoomwerktuigen aangebragt, zal een gedenkteeken ter zijner eere worden opgerigt. Het benoodigde wordt niet alleen door de 3 deelen des Koningrijks kosteloos geleverd, maar zelfs zijn vele steenbrokken uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en uit Italië tot dat einde ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 September.

De circulaire van den Russischen Staatskanselier, Vorst Gortschakoff, heeft alhier een levendigen indruk gemaakt, hetgeen blijkt uit de beoordeeling van dat stuk door de dagbladen. Sommigen gaan zelfs zoo ver te stellen, dat Rusland den Koning van Napels zal bijstaan, ingeval de Westersche Mogendheden tot dwangmaatregelen overgingen. Maar deze opvatting is ten eenenmale overdreven. De Engelsche bladen laten zich mede zeer ongunstig over dat stuk uit. De *Morning Post*, beschouwt de uitvaardiging daarvan als eene vermetelheid en zegt, dat de tusschenkomst van Rusland doodelijk voor de vrijheid is. De vrede zal niet bestendig zijn, voor dat de worsteling tusschen de vrijheid en de onderdrukking heeft opgehouden. Frankrijk en Engeland zullen alles doen wat mogelijk is, om eene expeditie te voorkomen, maar echter volharden in de pogingen om voldoening te verkrijgen van een Vorst, die geheel Europa schijnt te willen trotseren. De *Times* spreekt in denzelfden geest.

De Napelsche zaken rusten, in afwachting van 's Keizers terugkomst, die op 2 October is bepaald.

— De circulaire van den Minister van 't Onderwijs, Roulland, in de *Moniteur*, bevestigt nog sterker dan den weder in het Fransch uit de Engelsche vertaling overgebragte tekst, het regt der Protestanten, niet slechts op eene smadelijke verdraagzaamheid waarbij ze geduld worden, maar op eene gelijke vrijheid met allen en heeft zulks in het helderste licht gesteld, terwijl de Bisschop van Atrecht zich anders uitlaat in een vertrouwelijken brief aan de geestelijkheid, anders in een brief aan welke hij openbaarheid heeft moeten geven. De Regering komt voor de zaak uit, de Bisschop heeft geheime instructien.

— Aan de beurs heeft eene fabelachtige daling der rente plaats gehad.

— Van 1 tot 25 dezer, als wanneer de bank haar disconto tot 6 pCt. heeft verhoogd, is naar men zegt 48 millioen aan specie uit hare kas genomen, en hebben de voor hare rekening volbragte aankoopen niet meer dan 24 millioen er in doen vloeijen.

— De stierenbevechters die onlangs te Bayonne proeven van hunne bekwaamheid hebben gegeven, zijn door den Keizer en de Keizerin met geschenken begiftigd. De twee voornaamsten, waarvan een gekwetst is, hebben doekspelden met edelgesteenten omzet, ontvangen. De overigen ieder 250 fr.

— Prinses Mathilde is bij hare aankomst te Stuttgard ontvangen door den Koning en de Koningin van Wurtemberg en de Koningin der Nederlanden.

— Prins Napoleon bevindt zich thans te Hamburg, alwaar hij eenige dagen zal vertoeven.

— De Groothertog Troonopvolger van Toscane wordt ook alhier verwacht.

— De Maarschalk Narvaez heeft de reis naar Madrid aangenomen.

— Het voormalige huis van Châteaubriand in de rue d'Enfer, is tot een klooster ingerigt.

— Dezer dagen zijn 800 militairen naar Italië gezonden, om te Rome en Civita Vecchia een even groot aantal verlofgangers te vervangen, en alzoo het Fransche bezettingsleger op zijne tegenwoordige sterkte van 6000 man te houden. De uitzending van Fransche troepen naar Italië zal zich voor het tegenwoordige daartoe bepalen.

— Te Marseille zijn weder 120,000 mudden graan aangebragt. De prijzen zijn eenigzins rijzende.

— Ten einde aan de werklieden arbeid te verschaffen, zijn in onderscheidene departementen nationale werkplaatsen ingerigt.

— Het aantal werklieden die in zijde arbeiden kan op 180,000 personen geschat worden, waarvan 100,000 te Lyon en omstreken; 30 à 35,000 te St. Etienne; 8 à 10,000 te Nîmes en Avignon; en 25 à 30,000 op andere plaatsen, die voor fabriekanten te Parijs werken.

— De *Mon. de la Flotte* deelt mede, dat in den laatsten tijd door Engeland eene poging is gedaan om met de Regering van Tong-King betrekkingen aan te knoopen, maar even vruchteloos als vroeger: de Engelsche Officier van het oorlogsschip *Vesta*, moet heusch ontvangen maar afgewezen zijn met de bepaalde verklaring dat het belang des lands verbood vreemdelingen op zijn grondgebied toe te laten; en dat het met geene Europesche mogendheid eenige overeenkomst wilde sluiten.

[Tong-King plagt een deel uit te maken van het groote rijk van Annam, waartoe ook Cochin-China behoort. Het ligt ten zuidoosten van China en bevat 8 millioen inwoners, onder welke eenige duizenden Christenen zouden zijn. Het staat op een vrij hoogen trap van ontwikkeling, wat nijverheid en handel betreft].

— In den nacht tusschen 20 en 21 dezer zijn de bergen van Saurat, dep. Ariège bij de Pyreneën, met sneeuw bedekt. Hierdoor zijn de wolven reeds te voorschijn gekomen, en 32 schapen hun prooi geworden.

— Volgens berigten uit Algiers had de Maarschalk Randon die stad verlaten, ten einde het bevel over den krijgstogt tegen Kabylie op zich te nemen. Reeds had de Generaal Jussuf de door de oproerlingen bewoonde landstreek bereikt, vergezeld door de afdeeling van den Generaal Renault. Men verwachtte, dat de bevolking zich spoedig zou onderwerpen.

SPANJE.

MADRID, 26 September.

De Regering heeft besloten een sterk escader naar de Middellandsche zee te zenden.

— De commissie, belast met het opstellen van het wets-ontwerp betrekkelijk den Staatsraad, heeft hare taak volbragt. Het aantal leden van dien Raad is op 36 bepaald. Een zesde gedeelte van dat getal zal ter beschikking blijven der Regering voor buitenlandsche diplomatieke betrekkingen, of voor belangrijke binnenlandsche zendingen. De Staatsraad zal in even zoovele afdeelingen worden gesplitst als er Ministeriën in Spanje worden gevonden. De Secretaris-Generaal zal eene bezoldiging van 50,000 realen erlangen. Men gelooft, dat de Staatsraad in het leven zal worden geroepen.

— Er wordt alhier eene nieuwe financiële maatschappij gevormd, voornamelijk met het doel om eene transatlantische paketdienst te ondernemen.

— Dezer dagen is een zekere Moro, waarschijnlijk een zendeling van een bijbelgenootschap, in hechtenis genomen en aan den kerkelijken regter overgeleverd, als schuldig aan pogingen tot het verbreiden der Protestantsche godsdienst; men denkt dat het Engelsche Gezantschap zich, op eenen of anderen grond, de zaak van dien man zal aantrekken.

ITALIË.

Het verblijf van den Kardinaal Viale Prela te Rome is verlengd. Hij heeft dagelijks conferentiën met den Paus. De Oostenrijksche Regering moet aandringen op eene zeer milde uitvoering van het concordaat en den Paus hebben verzocht, in dien zin aan de geestelijkheid in Oostenrijk te schrijven en te bevelen, dat deze met die gematigdheid te werk gaat, welke alleen de regtige uitvoering van het concordaat mogelijk maakt.

— De Pauselijke Regering heeft de gebouwen, waarmede de triomfboog van Trajanus te Beneventum omringd was, aangekocht, om ze weg te ruimen en het gedenkteeken met zijn prachtig basrelief weder zigtbaar te maken en te herstellen.

— Te Napels is het bloed van den H. Januarius weder vloeibaar geworden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 30 September.

Te Trier is, de op Koninklijk bevel herstelde Constantijnsche hoofdkerk der Evangelische gemeente van den Verlosser met veel plegtigheid ingewijd. Z. M. was daarbij tegenwoordig.

— De Regering zal aan de Kamers een ontwerp van wet voorleggen, strekkende om van de actien der binnen- en buitenlandsche crediet- en andere banken eene aanzienlijke belasting te heffen.

— Prinses Sophia van Nassau, jongste zuster van den regerenden Hertog, is verloofd met Prins Oscar tweeden zoon van den Koning van Zweden.

— De Hamburger *Börsenhalle* deelt het volgende uit Westphalen mede: Als een schitterend bewijs van de bedrijvigheid der Katholieke propaganda kan men den uitslag aanhalen van de Bonifacius-vereeniging, die hoofdzakelijk aan hare oogmerken dienstbaar is. De inkomsten van deze in 1850 opgerigte vereeniging zijn bijna jaarlijks toegenomen en van 7000 tot 32,000 rijksdaalders geklommen. De bisdommen, uit welke de rijkste bijdragen in de kas zijn gevloeid, zijn de Westphaalsche. Alleen in het vorige jaar heeft de vereeniging 30,000 Rd. besteed, meerendeels aan de vestiging van nieuwe Roomsche kerken en scholen in Protestantsche oorden. In het geheel heeft de vereeniging sedert haar kortstondig bestaan ruim 110,000 Rd. hoofdzakelijk tot dat oogmerk uitgegeven.

— Te Stettin is op 22 Sept. de groote brug bijna geheel door brand vernield. Alleen van het paalwerk is nog een gedeelte overgebleven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 29 September.

De Keizer is uit Hongarije alhier teruggekeerd.

— De Heer von Budberg heeft aan den Keizer zijne geloofsbrieven als Russisch Gezant overhandigd.

— Er heeft zich alhier wederom eene maatschappij gevormd, met het doel om eene groote machinen-fabriek op te rigten. Het ontwerp is aan de goedkeuring des Keizers onderworpen.

— Onze buitengewone Gezant te Moskou, Graaf Esterhazy, kan gedurende zijn verblijf aldaar over 2 millioen gulden beschikken, maar hij zal daarmede naauwelijks zijne uitgaven kunnen bestrijden.

— De Baron Rotschild heeft zijn ontslag genomen als lid van den Raad van Administratie der Frankforter bank. Deze bank heeft ook het escompto op 6 pCt. gebragt.

— Door de onlangs alhier gehouden vergadering der Katholieke vereenigingen in Duitschland is mede Salzburg aangewezen als de meest geschikte plaats tot de vestiging eener zuiver Katholieke Universiteit.

In genoemde bijeenkomst heeft de te Gulik gevestigde Rector van het pro-gymnasium, de Heer v. Essen, zich zeer beklaagd over den ongunstigen geest van de dagbladen in Duitschland, ten aanzien van het Catholicismus. Hij heeft beweerd, dat de verhouding van de bestrijders tot de voorstanders staat als 25 tot één.

RUSLAND.

Uit Warschau wordt gemeld dat het besluit des Keizers, waarbij het Rijk gedurende 4 jaren van ligting van krijgsvolk wordt verschoond, ook aldaar is afgekondigd. Ook zijn een groot aantal geldboeten en achterstallige belastingen kwijt gescholden en is het lot van vele staatkundige veroordeelden aanmerkelijk verzacht. De vrijstelling van de krijgsdienst kan men slechts als eene vergoeding beschouwen voor de vier in de laatste drie jaren gedane buitengewone ligtingen, waarvan de meeste manschappen nog onder de wapenen staan.

— Het kapitaal van 1200 millioen fr., benoodigd voor het door den Keizer goedgekeurde spoorwegnet, moet, naar men zegt, volgenderwijze verdeeld zijn: de Heeren Pereire, voor het Fransche *Crédit Mobilier*, 300 millioen; Baring, te Londen, 200 millioen; Sina, te Weenen, 100 millioen; Eskeles, te Weenen, 100 millioen; Mendelssohn, te Berlijn, 100 millioen; Hope, te Amsterdam, 200 millioen; Stieglitz, te Petersburg, 200 millioen.

— Te Sebastopol is met veel plegtigheid een gedenkteeken geplaatst op het graf van Nachimoff, Korniloff en Istomine.

— In sommige steppen van den Caucasus, hebben groote branden plaats gehad, door de langdurige droogte.

TURKIJE.

De Sultan is voornemens een kostbaar halssieraad aan de Keizerin van Oostenrijk te zenden.

— De Porte heeft de wet tot vrijmaking der drukpers, die onlangs in Moldavië door den gewezen Hospodar is uitgevaardigd, ingetrokken en nietig verklaard; op grond dat de regeling van het inwendig bestuur der Vorstendommen door het Parijsche Congres aan eene Europesche commissie opgedragen, en alzoo aan de bevoegdheid der Hospodars geheel onttrokken is.

— De Heer Chesney, gelastigde van de Engelsche maatschappij voor den aanleg van den Aziatischen spoorweg, bevindt zich thans te Konstantinopel. Hij zal natuurlijk nieuwe pogingen aanwenden, om de Regering te bewegen hare goedkeuring aan het plan tot doorgraving van de landengte van Suez te onthouden. Het Fransche blad *le Constitutionnel* acht de uitvoering van genoemd spoorwegplan, hoewel wenschelijk, bijna onmogelijk, en berispt den Britschen Gezant, omdat hij tot bevordering daarvan aan de Porte al te bezwarende bedingen afperste, met name de waarborging eener jaarlijksche opbrengst van minstens 6 pCt. In tegenstelling daarmede doet het blad opmerken, dat bij het plan tot kanalisering der landengte van Suez (eene in den oorsprong Fransche onderneming) aan de Porte geene waarborging opgelegd, maar een aandeel in de zuivere opbrengst (15 pCt.) daarvan voorbehouden is.

— De toestand van het finantiewezen in dit rijk is allerbedroevendst. De leening, onder waarborg van Engeland en Frankrijk gesloten, is verzwolgen. Voor de civiele lijst alsmede voor iedere tak van bestuur afzonderlijk neemt men de toevlugt tot vreemde kapitalisten, zonder zich over de schatkist en 's lands schuld te verontrusten. Aan deze verwarring is geen naam te geven en zij zal tot schade zoowel van de schuldenaars als van de schuldeischers uitloopen, hoe hoog de prijs ook zij, waarmede deze laatste hunne diensten doen betalen.

Burgerlijke Stand.

Van den 25 September tot en met den 1 October 1856.

BEVALLEN: P. van Galen, geb. Hoes, D. — C. Picaar, D. — J. Dool, geb. van Leeuwen, D. — W. J. van Dam, geb. Bredeveld, D. — S. Henssen, geb. Haasbeek, Z. — M. Hakkaart, geb. Verhoogt, D., levenl. — S. Henssen, geb. Haasbeek, Z., levenl. — S. van Zijp, geb. van Dam, D. — J. M. Plug, geb. Smitsenaar, tweel. Z. — J. de Tombe, geb. Koppeschaar, Z. — M. Leemans, geb. Hakkaart, Z. — E. A. Pilkens, geb. Verstraaten, D. — J. M. Larnewijn, geb. Beun, Z. — J. A. van Leeuwen, geb. van Thienen, Z. — C. van der Weyden, D. — J. W. Cornelisse, geb. v. Egmond, D. — M. J. Blommestein, geb. Heins, Z.

GEHUWD: J. Leemans, Jm. en E. Offerman, Jd. — F. N. van Egmond, Jm. en J. van der Velden, Jd. — W. F. van Hattrop, Jm. en M. M. E. Seeleve, Jd.

OVERLEDEN: T. A. van Honstede, D., 4 m. — A. Rens, 51 j. — H. J. van den Worm, geb. Freeriks, 43 j. — J. C. Wiggers, geb. van Pypen, 49 j. — Joh. Zinkveyl, 82 j. — A. Henssen, Z., 1 d. — M. van der Vlis, geb. van Leeuwen, 70 j. — M. Klikee, geb. Regeer, 65 j. — Sara Cath. Eikenaar, 21 j. — E. Holswilder, geb. Scheen, 71 j. — J. van der Post, 38 j. — J. Cornelisse, D., 3 m. — W. van der Wijngaard, Z., 2 j. en 6 m. — C. P. van der Lelie, Z., 8 m. — A. Piket, geb. Lagas, 85 j. — D. S. Rienks, Z., 4 j. en 5 m. — W. H. Plu, D., 4 m. — J. Botennans, geb. Zijst, 76 j. — J. Heffrich, 53 j. — J. F. C. Pommée, Z., 15 m.

Omtrent het onheil dat op den 2den Augustus ll. de stad *Schleitz* in het Vorstendom *Reusz* trof, is ons, nader de plaatsing verzocht van het volgende berigt.

Een hevige brand heeft in weinige uren, een groot gedeelte dier stad in de asch gelegd en 230 gebouwen, waaronder zeer aanzienlijke, vernield. Voor 19 jaren trof haar een gelijk lot. Ook het wederop gebouwde gedeelte heeft nu veel geleden. Er was aan geen redden te denken; de inwoners hebben alles verloren; en de Commissie, die zich tot het inzamelen van giften, ook in het buitenland, heeft gevestigd, berigt, dat de beschrijving alle ellende te boven gaat, waarom zij dringend de hulp van elders mede inroept, om in dezen grooten nood, eenigzins te voorzien.

De Ondergeteekenden hebben geene vrijheid gevonden, hoeveel er ook in ons eigen land te geven zij, zich te onttrekken aan de dringende bede, welke deze Commissie aan hen gerigt heeft, en vertrouwende op den geest der medelijdendheid, die ook jegens den ongelukkigen nabuur, die ons volk kenmerkt, verklaren zij zich gaarne bereid liefdegaven tot dit doel te ontvangen, en derwaarts over te maken.

J. H. v. WICKEVOORT CROMMELIN,
Secretaris van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden. Kneuterdijk.

's GRAVENHAGE, 17 Sept. 1856.

J. A. KRAMER,
T. C. R. HUYDECOPER, } Predikanten.

Tot het ontvangen van giften voor deze zoo zwaar beproefde gemeente, hebben zich mede bereid verklaard: Ds. MEYBOOM en LENTZ, te *Amsterdam*; Ds. BRANDER, te *Rotterdam*; Ds. INCKEL, te *Leyden*; Ds. VAN HOOGSTRATEN en DECKER ZIMMERMAN, te *Utrecht*.

Bij Ds. INCKEL is tot bovengenoemd doel ontvangen: *f* 1.—.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van Predikanten, door de Kerkeraden der navolgende Herv. gemeenten, als: van Hellouw, op F. Stam; van Nederhemert, op M. Salverda de Grave, en van Kedichem, op P. Steen, alle Candidaten.

DOESBORGH, 1 October. De Kerkeraad der Herv. Gemeente alhier, heeft ter vervulling van de vacature, ontstaan door het emeritaat van D[s]. Radijs, het volgende 6-tal Predikanten gevormd: DD. Blaauw, te Elst; Brouwer, te Oudkerk en Roodkerk; Denier van der Gon, te Soeterwoude; Koch, te Heinenoord; de Mazure, te Drempt, en Stemberg, te Renswoude.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 28[sten] September de Heer D. Juda, van Suriname, in de Regten met *Theses*.

220[ste] Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5[de] Trekking, N°. 1435 een prijs van ƒ 25,000. N°. 15925 een prijs van ƒ 1,000.

6[de] » N[os]. 9852 en 3195 ieder een prijs van ƒ 1,000.

POSTERIJEN.

Aan het Publiek wordt bekend gemaakt dat met 1 October de hulpbusligtingen zullen plaats hebben als volgt:

1[ste] Ligting 8 ure 30 minuten.
2[de] » 12 »
3[de] » 3 » 45 »
4[de] » 8 » 15 »

De Directeur van het Post-Kantoor,
W. P. KLUIT.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: WILLEM FREDERIK VAN HARTROP
MET
MARIA MADELEINE ELISABETH SECREVE.
LEYDEN, 1 October 1856.

Getrouwd F. W. VAN EEDEN,
EN
N. VAN WARMELO.
LEYDEN, 2 October 1856.

Heden overleed mijne geliefde Zuster, Mejufvrouw CHARLOTTE ELISABETH DURÈGE.

LEYDEN, 30 September 1856. J. F. DURÈGE.

Heden overleed tot mijne innige droefheid, mijn geliefde Echtgenoot ARIE POTUIT, in den ouderdom van ruim een en vijftig jaren.

LEYDEN, 30 September 1856. Wed[e]. A. POTUIT.

Te ZEIST is den 30sten September 1856 in den ouderdom van ruim 64 jaren overleden onze geliefde Vader, de Heer WILLEM VISSERING.

S. VISSERING;
G. VISSERING, CORVER.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van
BREEDÉ & VALOIS.

Buitengewone Voorstelling op VRIJDAG den 3[den] OCTOBER 1856. **Het Ontzet der Stad Leyden**, Geschiedkundig Dramatisch Tafereel in 3 Bedrijven. Daarna: **De Loods, de Scheepstimmerman en het Garnaalmeisje**, Blijspel met Zang in 2 Afdeelingen. 1ste Afd., De Vriendschap van twee Broeders; 2[de] Afd., Veertien dagen na de Bruiloft.

(Beide Stukken in vele jaren niet vertoond).

Aanvang ten *half zeven* ure.

ECHTSCHEIDING.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, dd. 30 September 1856, is het Huwelijk tusschen JAN LABREE en HENDRICA CHRISTINA MEIJER te *Leyden*, door Echtscheiding verklaard te zijn **ontbonden.**

De Procureur voor de Eischeresse occuperende,
[*Kosteloos.*] M[r]. J. L. KLAVERWYDEN.

DIRECTEUREN *van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen*, gevestigd te *Leyden*, berigten, dat van heden af zal worden gevaceerd tot **Betaling der Coupons**, verschenen 1 October 1856, van de Certificaten 4 pCt. *Nationale Schuld* hunner Administratie, en wel behalve Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, ook des Woensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van VAN DER SPRUYT & DE GRAAF en van HARTEVELT & ROSKES.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo October 1856, van de 4 pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI,
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN EN PLUYM en HACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSSEVEEN & LE JOLLE en RUYS & KERKHOVEN. En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

J. BUSÉ, te *Leyden*, heeft aangekregen extra lekkere puike **Haring**, vet, blank en niet zout; versche gespeende **Texelsche** en **Zeeuwsche Oesters**; versche **Minerale** en **Bitter Wateren**, van de September-vulling.

Beste **Zeeuwsche Winteraardappelen** voor ƒ 2.50, **Brielsche** dito ƒ 2.60 en **Zaadzeeuwen** ƒ 2.70 per Mud. Te bekomen bij G. VAN RYN, op 't Rapenburg hoek van de Nonnensteeg.

Men vraagt een geschikten BEDIENDE voor het **Biljard** tegen billijk Salaris, mits van goede Getuigschriften voorzien, om onmiddellijk of primo November geplaatst te worden bij

J. VAN DER PIJL.

Café Restaurant, Plaats I. N°. 27, te *'s Gravenhage*.

OPENBARE VERPACHTING
VAN EENE
BOUWMANSWONING EN LANDEN.

Men zal ten overstaan van den te *'s Gravenhage* residerenden Notaris C. J. SCHIEFBAAN, aan de Uitspanning, genaamd: *het Eiland*, aan den *Leidschendam*, op Woensdag den 15[den] October 1856, des namiddags ten 12 ure, in het openbaar Verpachten:

Eene Kapitale BOUWMANSWONING, met Schuren, Hooibergen en verder toebehooren, alsmede daaraan en bijgelegen WEI- EN HOOILANDEN, mitsgaders een perceel TEELLAND, te zamen groot circa 24 bunders, gelegen in den Noordhollandschen of Veenpolder, onder *Voorschoten*, tusschen de Voor- en Achterwateringen aan den Rijndijk, omtrent den Pishoek.

Te aanvaarden ter keuze des Pachters, de Landen met Kersmis 1856 of 1857 en de Woning 1 Mei 1857 of 1858. Te bezigtigen dagelijks uitgezonderd op Zon- en Feestdagen.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris SCHIEFBAAN.

25 CENTS.

Bij alle Boekhandelaren is verkrijgbaar:

GESCHENK VOOR DE JEUGD OP DEN 3[DEN] OCTOBER,
DOOR
A. VAN LEEUWEN.

Tweede, vermeerderde en verbeterde Druk.

Een Prentenboek voor groote en kleine Kinderen van **25 Cents**, waaruit men leeren kan hoe »*Leyden is Ontzet.*"

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
WOENSDAG 1 October.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{13}{16}$	$62\frac{7}{8}$	$62\frac{13}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$74\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	» 4	»	$93\frac{7}{8}$	$94\frac{1}{8}$	$94\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$90\frac{1}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	$93\frac{1}{8}$	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	$90\frac{3}{4}$	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{3}{4}$	$102\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$101\frac{1}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	92	—	—
Dito 1840	» 4	»	85	$85\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{4}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$84\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$63\frac{7}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300	»	152	153	—
Dito Obligatiën	» 4	»	$78\frac{1}{2}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{4}$	»	$23\frac{1}{2}$	$24\frac{1}{8}$	$24\frac{1}{8}$
Dito Obligatiën	» 3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$37\frac{7}{8}$	$38\frac{1}{8}$	$38\frac{1}{4}$
Bewijzen Coupons			—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	79	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$74\frac{1}{2}$	$74\frac{5}{8}$	$74\frac{5}{8}$
Dito Nieuwe	» 5	»	84	$84\frac{5}{16}$	$84\frac{5}{16}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{5}{16}$	$38\frac{5}{16}$
BELGIE,	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	58	$58\frac{1}{2}$	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	$98\frac{1}{2}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	44	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{3}{16}$
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» $4\frac{1}{2}$	»	32	$32\frac{1}{4}$	—
GRENADA, Obligatiën	» $2\frac{1}{2}$	»	$20\frac{1}{2}$	$20\frac{1}{4}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$20\frac{13}{16}$	21	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie $5\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $4\frac{1}{2}$.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.75 à 9.85.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.